

10/30

Amsterdam, 3 Sept. '47

Beste Anton,

Het adres van Schonberg is:

S. Schonberg

9, Rue Jaq. Mawas

Paris 15e.

Zonder tegenbericht hopen Gé en ik jullie te bezoeken op Zondag 14 Sept. We komen dan tegen een uur of 12. Maar jullie hoeft geen extra moeite te doen voor de lunch, want we nemen brood mee. We vertrekken dan weer titerlijk tegen een uur of 5, of half 6.

Zoals je weet, zie ik er tegen op, met de radencommunistische werkgroepen opnieuw te beginnen, omdat er zo'n hopeloos tekort aan krachten is. Wel zijn er een aantal uitstekende kameraden, die ook heus wel weten, waar Abram de mosterd haalt, maar krachten voor een goed gerédigeerd tijdschrift zijn er niet. We hebben al een paar maal vergaderd, waarbij dan telkens 22 of 23 kameraden aanwezig waren, maar tot nu toe heeft het weinig effect opgeleverd. Eén van de redenen daarvan is ook, dat Agen niet opnieuw wil beginnen, vóór we verschillende kwestie's grondig hebben uitgepraat. Dan is dan de kwestie van de Managerial Society en daarnaast de hele orientatie der propaganda.

Over dit laatste punt het volgende:

Hij stelt vast, dat de ~~xi~~ klassebeweging in grote lijnen inderdaad verloopt, zoals we dat jaren van te voren hebben verwacht. Tenminste in dit opzicht, dat actie's alleen buiten de vakbeweging om verlopen en dat comité's van actie de leidende organen zijn. Maar, zegt hij, men kan niet zeggen, dat de radencommunistische gedachtengangen of propaganda er van enige invloed op zijn of op zijn geweest. Of wij er wel of niet zijn, verandert niets aan de loop der gebeurtenissen. Ja, men kan zelfs zeggen, dat de mensen handelen zonder enige theorie. ~~ix~~ En in alle goede en slechte boeken van de arbeidersbeweging van vroeger en nu moge staan ~~er~~ wat er wil, het speelt geen rol in het handelen van de arbeiders. Daarom ziet hij ook geen heil in het uitgeven van een tijdschrift, zoals Radencommunisme vroeger was. En dit nutteloze van goede of slechte economische of politieke beschouwingen (het doet niets ter zake of ze goed of slecht zijn, omdat ze in het praktische handelen der arbeiders toch geen rol spelen) wordt nog duidelijker in de komende periode van de doorgevoerde geleide economie met de volkomen beheersing van de geesten door de pers, de radio enz. Wat wij hier tegenover zouden kunnen zetten, heeft absoluut niets te beduiden. Het kan evengoed ongeschreven blijven.

Wil hij dan niets doen en de dingen hun beloop laten? Neen. Maar het enige zinvolle werken is de propaganda in de bedrijven. Maar geen propaganda in het "algemeen", maar we moeten de arbeiders laten zien wat hij een "vechttaktiek" noemt. ~~xi~~ Het enige werk dat zin heeft, is nauwkeurig aangeven, hoe ze comité's van actie moeten vormen, welke maatregelen doorgevoerd moeten worden. Kortom iedere strijd PRAKTISCH meestrijden. En als men nog andere werkgroepen wil maken, dan zou dat alleen zin hebben, wanneer ze ~~gdxz~~ een uitvloeisel zouden zijn van deze zienswijze. Alles moet op dat doel afgestemd zijn.

Maar mijn mening begaat Agen een ernstige vergissing. Dat de bewegingen verlopen, alsof er geen radencommunisten op de wereld bestonden, geef ik hem volmondig toe. Want de bewegingen in Holland, waar wel radencommunisten zijn, tonen geen dieper klassebewustzijn, dan die in de landen, waar ~~in~~ het geheel